

רע"פ 2154/23 - רן גויטע נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 2154/23

לפני: כבוד השופט ח' כבוב

המבקש: רן גויטע

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופטת ג' שלו) בעפ"ת 22742-05-22 ו-עפ"ת 23110-05-22 מיום 24.10.2022

בשם המבקש: בעצמו

החלטה

1. בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופטת ג' שלו) בעפ"ת 22742-05-22 ו-עפ"ת 23110-05-22 מיום 24.10.2022, בגדרונדחה ערעור המבקש, והתקבל ערעור המשיבה מנגד, בקשר עם פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע (כבוד השופט עמיתד' לנדסמן) בת"ד 4211-07-17 מיום 15.06.2021, ומיום 30.03.2022.
2. המבקש הורשע בעבירות של נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); אי מתן זכות קדימה בפניה שמאלה, לפי תקנה 64(א)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: התקנות); התנהגות הגורמת נזק, לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות; וגרימת חבלות של ממש, לפי סעיף 38(3) לפקודה.
3. כעולה מעובדות כתב האישום, ביום 06.01.2017 בסמוך לשעה 16:30, נהג המבקש ברכב פרטי

עמוד 1

(להלן: הרכב), בכביש 232. במהלך נסיעתו, החל המבקש לפנות שמאלה לכיוון תחנת דלק "פז", מבלי להעניק תשומת לב מספקת לדרך ומבלי לתת זכות קדימה לאופנוע שנסע בנתיב הנגדי ממולו; לאור האמור, התנגש המבקש עם חזית צד שמאל של הרכב בדופן השמאלי של האופנוע. כתוצאה מתאונת דרכים זו, ניזוקו שני כלי הרכב; ורוכב האופנוע (להלן: נפגע העבירה) נחבל באופן קשה. בין היתר, נגרמו לו שברים מרובים בעמוד השדרה, בצוואר, בעצם החזה ובצלעות. נפגע העבירה אושפז בבית חולים, עבר מספר ניתוחים אורתופדיים, ושיקום נוירולוגי ואורתופדי- ועתה הינו משותק בשתי רגליו, ועיוור בעינו השמאלית, לצמיתות.

4. ביום 15.06.2021, ולאחר ניהול הליך הוכחות מלא, הורשע המבקש בעבירות כמפורט לעיל. בית משפט השלום סקר במסגרת הכרעת הדין את הראיות שהובאו בפניו, ביניהן עדותו של בוחן התנועה המשטרתי, מטעם המשיבה (להלן: הבוחן); עדות מומחה לחקירת תאונות דרכים מטעם ההגנה (להלן: מומחה ההגנה); ועדות מומחה לרכיבה על אופנועים, מטעם ההגנה (להלן: מומחה האופנועים). בית משפט השלום אימץ את קביעותיו של הבוחן, כי התאונה נגרמה מאחר שהמבקש לא נתן זכות קדימה בפניה שמאלה לאופנוע שהגיע מולו- וזאת כפי שנלמד, בעיקר מסימן החיכוך בכביש שמצביע על נקודת המפגש בין כלי הרכב; מהעובדה שלוחית הרישוי של הרכב נתפסה בדופן שמאל של האופנוע; ומניסוי שחזור שדה הראייה של המבקש, שבוצע על-ידי הבוחן. בתוך כך, דחה בית המשפט את גרסת המבקש - לרבות קביעות מומחה ההגנה ומומחה האופנועים; ואת עדות המבקש אותה מצא כבלתי מהימנה. בנוסף, נדחו טענות ההגנה בדבר פגם בקביעות הבוחן כי שדה הראייה של המבקש היה פתוח; ובדבר פגמים בחקירת הבוחן שנבעו מכך שעזב את הזירה כדי לטפל בתאונה אחרת; וכן, טענת "הגנה מן הצדק" בגין מחדלי חקירה בעבודת הבוחן.

5. ביום 30.03.2022, נגזר דינו של המבקש. במסגרת גזר הדין, עמד בית משפט השלום על חומרת האירוע, לרבותרמת הפגיעה שנגרמה לנפגע העבירה; ונדחתה טענת המבקש כי יש לייחס לנפגע העבירה אשם תורם בגין נהיגה במהירות מופרזת. לאחר שנבחנה מדיניות הענישה הנוהגת - קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם כולל רכיב מאסר שנע בין 3 ל-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות "או בשווי של של"צ", וכן פסילה בפועל לתקופה שבין 12 ל-36 חודשים.

בבחינת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, שקל בית משפט השלום, את נסיבותיו האישיות של המבקש; את העובדה שבתסקיר הראשון שהוגש, צוין שהמבקשמתקשה לקחת אחריות על התאונה בעוד שבתסקיר השני לקח אחריות על התאונה והביע כאב וצער על הפגיעה שנגרמה לנפגע העבירה; ואת המלצת שירות המבחן על הטלת שירות לתועלת הציבור (להלן: של"צ).

בבואו להחליט אם להטיל על המבקש מאסר בדרך של עבודות שירות או של"צ, בית המשפט שקל את אופי המקומות שהוצעו לשם ריצוי העונש; ומצא כי "יש מסר יותר חזק מבחינה חינוכית ומוסרית" באפשרות שהוצעה לשל"צ- ולכן נקבע, בהסכמת המבקש, כי יוגדל היקף שעות השל"צ כך שיהיה שווה בהיקפו למאסר בעבודות שירות. אשר לעונש הפסילה, ולבקשת המבקש, החליט בית המשפט לסווג את הפסילה באופן שיאפשר למבקש לנהוג על רכב דו גלגלי, ובהמשך, יצאה החלטה משלימה שאפשרה למבקש לנהוג על טרקטור. סופו של עניין, על המבקש הושתו העונשים הבאים: פסילה בפועל למשך 24 חודשים, אשר סווגה כך שלא תחול על רישיון בדרגה A2;3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה; 4 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים; של"צ בהיקף של 400 שעות; ופיצוי לנפגע העבירה על סך של 10,000 ש"ח.

6. המבקש והמשיבה ערערו על פסק דינו של בית משפט השלום. ערעור המשיבה על גזר הדין התקבל, ואילו ערעור המבקש, על פסק הדין, נדחה על שני חלקיו. אשר לערעור על הכרעת הדין, דחה בית המשפט המחוזי את

טענותיו העיקריות כדלהלן: ראשית דבר, ביחס לסוגיית סימני החיכוך נקבע כיאכן הוא מצביע על נקודת המפגש בין כלי הרכב; נקבע באשר לסימן הבלימה שנמצא על הכביש, עליו נתלה המבקש, שהוא שייך לרכב אחר נוכח מיקומו על הכביש וכי אין בו כדי להשליך על התאונה. יתר על כן, בעניין סוגיית שחזור שדה הראייה שבוצע על-ידי הבוחן, צוין כי מומחה ההגנה ומומחה האופנועים הסכימו עם קביעות הבוחן ככלל. כמו כן, אשר לעצם ההגדרה של "שדה ראייה", נקבע כי בניגוד לטענת המבקש - מושגי הראות והנראות מתייחסים לדברים המשפיעים על שדה הראייה של הנהג, ובענייננו, לא התקיים אף אחד מהקריטריונים המעידים על בעיה של ראות או נראות, ועל כן לא נפל כל פגם בניסוי שדה הראייה שערך הבוחן. כמו כן, נדחו טענות המבקש בעניין החישוב שערך הבוחן בדבר הזמן שלקח למבקש לבצע את הפנייה שמאלה, בהינתן מהירות הנסיעה; ונקבע כי לא הוכח צורך בביצוע ניסוי בפועל לבחינת חישוב זה, חלף ניסוי בתנאים סטרייליים וחישוב תיאורטי. בנוסף, נדחתה גרסת המבקש לפיה רכבו היה במצב של עצירה מלאה בעת התאונה, משלא נסתרו ממצאי הבוחן בעניין זה. זאת ועוד, נדחתה טענת המבקש הנוגעת לנוכחות אביו של נפגע העבירה בדיונים, לפיה יש בנוכחות זו כדי לפגוע במהימנות עדות נפגע העבירה. אשר לטענה הנוגעת לעזיבת הבוחן את זירת האירוע בשעה מוקדמת, על מנת להתפנות לטיפול באירוע נוסף - נקבע כי המבקש לא הצליח להצביע על פעולת חקירה כלשהי שלא בוצעה מאחר שהבוחן נדרש לעזוב את הזירה. לאור כל אלה, נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו.

אשר לערעורים על גזר הדין, נקבע כי העונש שהוטל על המבקש מקל עמו "באופן חריג" כך שאין מקום להקל בו עוד, וכי המבקש בעצמו הסכים להיקף שעות השל"צ, כך שתמוהה בקשתו לקיצור במסגרת הערעור. אשר לערעור המשיבה, נקבע כי לא היה מקום לעריכת השוואה, כפי שביצע בית משפט השלום, בין מקומות העבודה שהומלצו על-ידי הממונה על עבודות שירות ושירות המבחן, שכן מדובר בעונשים שונים שלא ניתן להשוות ביניהם. לפיכך, הרי של"צ אינו נמצא בתוך המתחם אלא חורג ממנו לקולה, ובענייניו של המבקש לא הובאו שיקולי שיקום המצדיקים חריגה ממתחם העונש ההולם. אשר לעונש הפסילה, נקבע כי זה מקל עם המבקש יתר על המידה הן מבחינת המתחם שנקבע, הן בהחלטה לסווג את הפסילה באופן שיאפשר למבקש להמשיך לנהוג ברכב דו גלגלי. לאור כל האמור, הורה בית המשפט המחוזי כי המבקש ירצה עונש מאסר בפועל בן 4 חודשים, חלף צו השל"צ, כאשר הורה בית המשפט על הממונה על עבודות השירות להגיש עדכון האם המבקש יכול לבצע את המאסר בדרך של עבודות שירות; עונש הפסילה בפועל הועמד על 40 חודשים, והחלטת בית משפט השלום לגבי סיווג הפסילה - בוטלה. יתר רכיבי גזר הדין נותרו על כנם.

7. המבקש הגיש בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, וזו נמחקה בהחלטת כבוד השופט י' אלרון מיום 20.12.2022, נוכח העובדה שטרם התקבל עדכון מן הממונה על עבודות שירות, ולפיכך טרם הוכרע האופן בו ירצה את עונשו.

8. ביום 26.02.2023, לאחר קבלת חוות דעת נוספת מטעם הממונה על עבודות שירות, ולאחר קיום דיון במעמד הצדדים - הורה בית המשפט המחוזי כי המבקש ירצה את עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות בכפר שיקומי "עדי נגב". לבקשת המבקש, תחילת ריצוי עונש המאסר נדחה לחודש יולי 2023.

9. המבקש מיאן להשלים עם פסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומכאן הבקשה שלפניי, ועמה בקשה לעיכוב ביצוע עונש הפסילה שהושת עליו.

10. המבקש, שאינו מיוצג, הגיש את הבקשה בגפו - בקשה ארוכה, העומדת על 37 עמודים. ככל שניתן להבין מבקשתו, המבקש שב על עיקרי טענתו בערעור, הן נגד הכרעת הדין והן נגד גזר הדין. בעניין הכרעת הדין, נטען

כי קיים חשש לשיבוש מהלכי משפט עקב נוכחותו של אב נפגע העבירה בדיונים בבית המשפט; וכי עדות נפגע העבירה רוויה סתירות ובלתי מהימנה. נטען, כי עולה סתירה בגרסת הבוחן, שכן, לא נמצא כל הסבר מדוע רוכב האופנוע לא בלם אם אכן היה בשדה הראייה של המבקש - ולפיכך, ניתן לגזור כי נפגע העבירה לא היה בשדה ראייתו, כך שלכל הפחות מתקיים ספק סביר בנוגע לאשמתו. כמו כן, לשיטת המבקש, לא ניתן משקל ראוי לכך שהבוחן נדרש להגיע בסמוך לאחר האירוע לזירת תאונה אחרת, באופן שגרם לליקויים בחקירתו. זאת ועוד, המבקש סבור כי מתעוררת בעניינו סוגיה עקרונית בעניין הגדרת המושג "שדה ראייה", כאשר לא בוצעה אבחנה בין שדה הראייה האובייקטיבי, לסובייקטיבי, ונבחן אך שדה הראייה האובייקטיבי.

דין והכרעה

11. לאחר עיון בבקשה, על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, וזאת מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

12. הלכה היא, כי בקשה למתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי" שמורה למקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או בנסיבות המקימות חשש לעיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (רע"פ 2150/23 קוזנצוב נ' מדינת ישראל - משטרת ישראל, פסקה 14 (03.04.2023)). הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלה, ודי בכך כדי לדחות אותה.

13. חרף ניסיונו של המבקש לשוות נופך עקרוני לבקשתו, הרי שזו לא מעלה כל סוגיה עקרונית. אשר לסוגיית הגדרת המונח "שדה הראייה", כפי שציין בית המשפט המחוזי, "מושגי הראות והנראות מתייחסים לדברים המשפיעים על שדה הראייה של הנהג, ובפשטות אלו המשפיעים על יכולתו של הנהג לראות (ראות), ואלו המשפיעים על האפשרות של אובייקט כלשהו (בענייננו האופנוע) להראות (נראות)". לא מצאתי כי טענה כל הבהרה למונחים אלה, ובוודאי שלא בנסיבות העניין. בניגוד לטענותיו של המבקש, וכפי שציין מומחה האופנועים מטעם ההגנה בעצמו - מהירותו של האובייקט אינה קשורה לשדה ראייה, ראות או נראות. ודוק, מומחה ההגנה הסכים עם מסקנות הבוחן בדבר שדה הראייה, ואף שציין כי קיימת בעיה עם מסקנתו בדבר נראות - זנח טענה זו בערעור, והחליפה בטענות אחרות.

14. טענות המבקש בדבר מהימנות עדות נפגע העבירה; וליקויים לכאוריים בפעולותיו של הבוחן, נבחנו לעומקם ונדחו בשתי ערכאות. כשלעצמי, לא מצאתי ממש בטענות אלה - מקום בו המבקש לא הביא כל ראיה לפגם בהתנהלות הבוחן, אשר סיפק הסברים משכנעים לכל טענה שעלתה; וכן, בית משפט השלום לא מצא בעדות נפגע העבירה ראיה לניסיון 'שיפור' גרסתו, שניתן לקשור לנוכחות אביו בדיונים. עיקרו של דבר, לא מצאתי כי נגרם למבקש עיוות דין כתוצאה מליקויים לכאוריים אלו. אשר לגרסת המבקש הנוגעת לאופן קרות התאונה, ושובו על גרסת חפות - לא זו בלבד שטענה זו מועלית לאחר שלקח אחריות על מעשיו לפני שירות המבחן, כעולה מתסקירו מיום 03.01.2022; אלא המדובר בטענה 'ערעורית' במהותה, אשר אינה מצדיקה מתן רשות ערעור ב"גלגול השלישי", לאחר שנדחתה לגופה על-ידי שתי ערכאות, בפסקי דין מפורטים ומנומקים (רע"פ 1396/23 אילקנייב נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (20.02.2023)).

15. בהינתן שהמבקש לא העלה כל טענה בבקשתו בנוגע לגזר דינו, איני נדרש לכך.

16. סוף דבר: הבקשה נדחית, הבקשה לעיכוב ביצוע נדחית ממילא.

ניתנה היום, י"ג בניסן התשפ"ג (4.4.2023).

ש ו פ ט
